

Sneueltekst Zwemonderwijs in Vlaanderen

De lat moet omhoog, maar niet voor zwemmen?

Kleine duiding (geen deel van de tekst)

Eindterm zoals die voorheen geformuleerd werd:

- Leerlingen zich ongeremd en spelend kunnen bewegen in het water.
- Leerlingen zich veilig voelen in het water en kunnen zwemmen.

Eindterm juli 2025 (gecommuniceerd naar buitenwereld vanuit expertengroep olv Professor Muijs)

7.1.6 De leerlingen kunnen in bewegingscontexten in het diepe water:

- 50m aansluitend en doelmatig voortbewegen zonder hulpmiddelen in een aangeleerde zwemslag;
- drijven, watertrappelen, en roteren rond de lichaamsas.

Eindterm sept 2025 (na goedkeuring Vlaams Parlement)

7.1.6 De leerlingen voelen zich veilig in het water en kunnen zwemmen zonder hulpmiddelen.

Start sneueltekst

Eind 2024 bracht minister Zuhail Demir een commissie van experts samen, onder leiding van professor Daniel Muijs, met als doel de nieuwe minimumdoelen voor kleuter- en lager onderwijs vorm te geven. Het algemene uitgangspunt was om de lat opnieuw hoger te leggen door middel van een kennisrijk curriculum.

Begin mei 2025 lag het voorstel van de experts commissie op tafel, zo ook voor de eindterm zwemmen:

“De leerlingen kunnen in bewegingscontexten in het diepe water:

- 50m aansluitend en doelmatig voortbewegen zonder hulpmiddelen in een aangeleerde zwemslag;
- drijven, watertrappelen, en roteren rond de lichaamsas.”

De experts schoven een verdere concretisering naar voren ten aanzien van het zwemonderwijs in Vlaanderen. Een duidelijke afbakening omtrent de afstand en enkele belangrijke basisvaardigheden kregen een prominente plaats in het voorstel. Het veld reageerde enthousiast op dit voorstel, met in het achterhoofd de gekende bezorgdheden omtrent de maximumfactuur en het beschikbare zwemwater.

Ondertussen werd de lat opnieuw verlaagd door het Vlaams Parlement, terug bij af voor het zwemonderwijs in Vlaanderen:

“De leerlingen voelen zich veilig in het water en kunnen zwemmen zonder hulpmiddelen.”

In het eerste deel van de eindterm wordt verwezen naar het zich veilig voelen in het water. Naast de vraag of dit element objectief meetbaar en zinvol is, rijst de vraag of veilig zijn in het water niet het vereiste doel zou moeten zijn. In het tweede deel van de eindterm ligt de focus op het zwemmen zonder hulpmiddelen, helaas zijn er geen minimumvoorwaarden gekoppeld aan de afstand en de zwemstijl waarin dit uitgevoerd moet worden. Daarnaast werden een aantal basisvaardigheden, die cruciaal zijn voor de zwemveiligheid, geschrap. Daar waar andere eindtermen veel specifiekere worden geformuleerd, blijft de minimumdoelstelling voor zwemmen vaag en voor interpretatie vatbaar.

Vanuit het veld verenigen we ons met verschillende actoren om deze kwaliteitsdaling in het zwemonderwijs een halt toe te roepen en om te keren. We zijn ervan overtuigd dat de eindterm in z'n huidige vorm onvoldoende voorwaarden schept om leerlingen zich veilig te laten voortbewegen in water. Jongeren die geen 50 meter aaneensluitend kunnen zwemmen (in buik- én ruglig), niet kunnen drijven, watertrappelen of roteren zijn niet veilig in het water. Dit was al een minimale invulling van basisvaardigheden, er zijn er immers nog veel meer. Maar ook deze geselecteerde skills uit het voorstel weglaten is onverantwoord omdat deze vaardigheden net aangeven waarover het gaat en concreet kunnen geëvalueerd worden.

Kristine De Martelaer
VUB

Nathalie Hens
Sabine Goeminne
Tom Madou
Vives Hogeschool

Gert Muylle
Stefanie Verstraete
Howest

Tasia Pleune
BVLO

Netwerk Lokaal Sportbeleid

Gezinssport Vlaanderen

Peter Iserbyt
KU Leuven

Tine Sleurs
UCLL

Zwemfed

Kian Vanluyten